

BIBLIOTEKA ISLAME
- **Kuran dhe Sunnet** -
ju prezenton librin...

(klikoni për të shfletuar)

BESIMI | EHLI SUNNETIT

NGA AUTHORI:
MUHAMED SALIH UTHEJMIN

PËRKTHEU:
SHEFQET KRASNIQI
(NË GJUHEN SHQIPE)

BOTON DHE SHPËRNDAN:
MINISTRIA PËR ÇËSHTJE ISLAME, VAKUFE,
DAVET DHE UDHËZIM NË
ARABINË SAUDITE

**Nga botimet e Ministrisë për çështjet Isame,
Vakufet, Davet dhe Udhëzim.**

BESIMI | EHLI SUNNETIT

**NGA AUTHORI:
MUHAMED SALIH UTHEJMIN**

**Përktheu:
Shefqet Krasniqi**

**Nën kujdesin e drejtorisë së përgjithshme për
çështje botuese dhe shpërndarëse në Ministri
1417 HIXHRI**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ح) وزارة الشؤون الإسلامية، ١٤١٧هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

العثيمين ، محمد الصالح .

عقيدة أهل السنة والجماعة . - الرياض .

٦٤ ص : ١٢ × ١٧ سم

ردمك : ٦ - ٩٥ - ٢٩ - ٩٩٦٠

(النص باللغة الألبانية) .

١ - العقيدة الإسلامية ٢ - التوحيد

أ - العنوان

١٧ / ٠٧٦٩

ديوي ٢٤٠

رقم الإيداع : ١٧ / ٠٧٦٩

ردمك : ٦ - ٩٥ - ٢٩ - ٩٩٦٠

HYRJE

Falënderimet dhe lavdërimet i qofshin Allahut⁽¹⁾ Zotit të Tokës e të qiejve, i Cili ka krijuar çdo gjë, e ka krijuar njeriun në formën më të mirë dhe e ka përsosur atë; salatet e selamet e Tij qofshin mbi të dërguarin e Tij, Muhamedin, paqja e shpëtimit qofshin mbi të, mbi shokët e tij dhe mbi të gjithë ata që shkojnë rrugës së tij deri në Ditën e gjykimit! Allahu xheleshanuhu e ka dërguar Muhamedin alejhi selam, profet - pejgamber dhe e ka bërë atë si udhëzues të njerëzimit e shembull për ta. Atij i ka zbritur Kuranin si libër të shenjtë, në mënyrë që ai, Profeti, salallahu alejhi ve selem⁽²⁾ t'ua shpjegojë njerëzve të vërtetën, rrugën e mbarë, të lumturisë, në këtë botë dhe në botën tjetër, duke u mësuar atyre besimin e vërtetë, edukatën, sjelljen dhe moralin islam. E ai, Profeti, salallahu alejhi ve selem, kreu misionin e vet, me të cilin qe ngarkuar dhe la pas

-
- (1) Allah është njësi leksikore islame, që në gjuhën shqipe dotë thotë: Zot. Dhe sa herë që të përmendet Allahu, duhet thënë Azze ve Xhele, ose XheleShanuhu, ose Subhanehu ve Teala, në kuptimin: Madhëruar qoftë!
- (2) Sa herë të përmendet Profeti, jemi të urdhëruar që të biem salavat për të. Llojet e salavatit janë shumë; po japim këtu disa prej tyre: Salallahu alejhi ve selem, Alejhi selam, Alejhi salatu ve selam etj, d.m.th.: Paqja dhe bekimi i Zotit qofshin mbi Të!

vetes ymetin e tij në rrugen e ndritshme, në rrugën që Zoti xheleshanuhu e deshi për njerëzimin.

Dhe pas Profetit, salallahu alejhi ve selem, shokët e tij, të cilët i qenë përgjigjur thirrjes së tij në besimin islam, vazhduan rrugën e profetit, duke qenë të bindur që Islami të është ligji i jetës, kështu që ata jo vetëm e zbatuan atë, por edhe ia përcollën brezit që erdhi pas tyre dhe, për këtë arsye, merituan të jenë brezi më i mirë dhe më i lavdishëm i mbarë njerëzimit.

Edhe ne sot, duke falënderuar Zotin xheleshanuhu, jemi po në atë rrugë, në rrugën e Profetit e të shokëve të tij dhe burimet tona kryesore janë Kurani dhe synet⁽¹⁾. Kushdo që del jashtë, dotë jetë nga të humburit në Ditën e gjykimit.

✱ Për shkak të rëndësisë së madhe që ka kjo temë, që ka të bëjë me besimin tonë, shpreh dëshirën që, me ndihmën e Allahut, ta shtroj në pika të shkurtra:

Besimi ynë, pra besimi i të gjithë myslimanëve, mbështetet mbi besimin:

- në Zotin, që është Një,
- në engjëjt (melaqet) e Tij,
- në librat e Tij,
- në profetët, të dërguarit,

⁽¹⁾ Synet (ose Sunnet) është fjala, vepra dhe tradita e Muhamedit, alejhi selam.

- në Ditën e gjykimit
- dhe në paracaktimin, Kaderin e Zotit.

Lusim Allahun xheleshanuhhu që ky punim të jetë për Zotin dhe prej tij të kenë dobi myslimanët!

BESIMI NË ALLAHUN XHELESHANUHU

Besimi ynë është besimi në Zotin, në engjëjt, në librat e shenjtë, në të dërguarit - profetët, në Ditën e gjykimit dhe në paracaktimin e Zotit.

Ne, pra, besojmë që Allahu i Lartmadhëruar është Zot, Krijues, Sundues - Komandues i çdo gjëje.

- Besojmë që Ai është i vetmi Zot që meriton të adhurohet, dhe se çdo gjë tjetër që adhurohet, përpos Zotit, është e kotë.

- Besojmë në emrat e në cilësitë e Tij, ashtu siç i ka përshkruar Kurani dhe Syneti.

- Besojmë se Ai është i Vetëm, Atij nuk i bën askush shoqëri në sundimin e Tij dhe as që meriton kush që të quhet me ndonjë nga emrat e Tij ose të cilësohet me ndonjë ngacilësitë e Tij. Thotë Allahu në Kuran:

﴿ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴾

[مریم: ٦٥]

"Ai është Zoti i qiejve e i Tokës dhe ç'ka në mes tyre, pra adhuroje Atë dhe në adhurimin e Tij bëju i qëndrueshëm. A di ndonjë emnak (adash) për Të?!"

- Besojmë se:

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا

"Allahu është Një, nuk ka zot tjetër përpos Tij. Ai është mbikëqyrës i përhershëm dhe i përjetshëm. Atë nuk e zë as kotje as gjumë, gjithë ç'ka në qiej dhe në Tokë është vetëm e Tij; e di të tashmen që është pranë tyre dhe të ardhmen; nga ajo që Ai di, të tjerët dinë vetëm aq sa Ai ka dëshiruar. Nën kujdesin e Tij janë qiejt dhe Toka. Kujdesi i Tij ndaj të dyjave nuk i vjen i rëndë. Ai është më i Larti, më i Madhi."

• Besojmë se:

﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ الْغَيْبُ وَالشَّهَادَةُ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ * هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ * هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

[الحشر: ٢٢-٢٤]

"Ai është Allahu dhe nuk ka zot tjetër përpos Atij, që e di të fshehtën dhe të dukshmen. Ai është Mëshiruesi, Mëshirëploti! Ai është Allahu, nuk ka zot tjetër përveç Tij, Sunduesi i përgjithshëm, i pastër (nga të metat që i mvishen), Shpëtimtar (që i shpëton njerëzit nga ndëshkimi i padrejtë), Sigurues (që i siguron njerëzit me premtimin e Vet dhe pejgamberët me mrekullitë), Mbikëqyrës (që mbikëqyr dhe

përcjell çdo gjë), i Plotfuqishëm, Mbizotërues, i Madhërishëm dhe i Lartësuar është Allahu mbi gjithçka që i bëjnë shok! Ai është Allahu, Krijuesi, Shpikësi, Formuesi. Të Tij janë emrat më të bukur. Atë (Allahun) e madhërojnë ç'ka në qiej e në Tokë dhe Ai është Ngadhënjyesi, i Urti!" .

- Besojmë se gjithë ç'ka në qiej e në Tokë është nën sundimin e Tij dhe se Ai krijon çka të dojë dhe i dhuron kujt ç'të dojë. Thotë Allahu në Kuran:

﴿لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَن يَشَاءُ إِنثًا وَيَهَبُ لِمَن يَشَاءُ الذَّكَورَ * أَوْ يَزْوِجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثًا وَيَجْعَلُ مَن يَشَاءُ عَاقِمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾
[الشورى: ٤٩-٥٠]

Ai krijon ç'të dojë. Ai i fal vetëm vajza atij që do dhe i fal vetëm djem atij që do. Ose u fal çifte, djem e vajza, por atë që do e lë pa fëmijë (steril). Ai është i dijshtëm, i fuqishëm."

- Besojmë se:

﴿... لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ * لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ يَكْلُ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾
[الشورى: ١١-١٢]

Asnjë send nuk është si Ai, Ai është Dëgjuesi, Shikuesi (i gjithçkajës). Të Tij janë çelësat e qiejve e të Tokës. Ai e begaton shumë atë që do dhe nuk e begaton (atë që nuk do). Ai është i gjithëditur për çdo gjë."

- Besojmë që :

﴿ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴾
[هود: ٦]

Nuk ka asnjë gjallesë në Tokë së cilës të mos i ketë garantuar Allahu furnizimin. Ai e di vendbanimin e saj (pas vdekjes). Të gjitha (këto) janë në librin e njohur (Levhi mahfudh).

- Besojmë se:

﴿ وَعِنْدَهُ مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴾
[الأنعام: ٥٩]

Çelësat e fshehtësisë ndodhen vetëm tek Ai. Ai e di ç'ka në Tokë dhe në det. Ai di për çdo gjeth që bie dhe s'ka kokërr në thellësi të tokës, s'ka të njomë as të thatë, që nuk është (e shënuar) në librin e qartë (Levhi mahfudh).

- Besojmë se Allahu flet ç'të dojë, kur të dojë, me kë të dojë: prej atyre që u ka folur Allahu është Musai, këtë e dokumenton Kurani që thotë:

﴿ .. وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ﴾
[النساء: ١٦٤]

E Musait i foli Allahu me fjalë.

Aietit tjetër kuranor thotë gjithashtu:

﴿ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ .. ﴾
[الأعراف: ١١٤٣]

E kur Musai erdhi në kohën që i caktuam, dhe i foli Zotit i vet.

[مریم: ۵۲]

﴿وَنَدَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا﴾

Dhe Ne e thirrëm (Musain) nga ana e djathtë e kodrës Tur, e afruam për t'i folur (për të dëgjuar bisedën tonë).

- Besojmë se:

﴿وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ

[لقمان: ۲۷]

أَجْنُرٍ مَا نَفِذَتْ كَلِمَتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾

Sikur të gjithë drunjtë në tokë të jenë lapsa dhe sikur detit t'i shtoheshin edhe shtatë dete (e të bëhen që të gjitha ngjyrë), nuk do të (arrinin) të mbaronin fjalët e Allahut (do të shteronin detet, do të soseshin lapsat e jo mrekullitë dhe fjalët e Zotit). Allahu është Ngadhënjyesi, i Urti.

- Besojmë se fjalët e Allahut (jane) më të plotat, më të drejtat, më të vërtetat..., këtë e vërteton Kurani që thotë:

[النساء: ۸۷]

﴿... وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا﴾

E kush mund të jetë më i vërtetë se Allahu në thënie?

- Besojmë se Kurani është fjala e Zotit që ia ka thënë Xhibrilit, e pastaj Xhibrili e ka zbritur atë në zemrën e profetit Muhamed salallahu alejhi ve selem. Thotë Allahu në lidhje me këtë:

﴿ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ... ﴾ [النحل: ١٠٢]

Thuaj: "Atë (Kuranin) e solli 'Ruhul kndus', shpirti i shenjtë (Xhibrili) plot vërtetësi nga Zoti yt...

• Besojmë se Allahu është i lartë me qenien e Vet nga krijesat e Tij:

﴿ لَمْ يَأْتِ السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴾ [الشورى: ٤]

Ai është më i Larti, më i Madhi.

﴿ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴾ [الأنعام: ١٨]

Ai është Mbizotërues ndaj robërve të Tij. Ai i di hollësisht punët e Tij dhe të robërve të Vet.

• Besojmë se Allahu ka krijuar shtatë qiejt dhe Tokën për gjashtë ditë dhe pastaj është ngritur mbi Arshin e Vet.

﴿ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ الْبَلَدَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَرُ ﴾ [الزمر: ٥]

(Allahu) Krijoi qiejt e Token brenda gjashtë ditësh e pastaj u ngrit mbi Arshin⁽¹⁾ Ai rregullon gjendjen.

E ngritja dhe vendosja e Tij mbi Arshin është (një) mënyrë e fshehtë, për këtë nuk di askush përpos Tij.

⁽¹⁾ Arshi është simbol i Rendit Universal.

- Besojmë se Allahu xheleshanuhu, megjithëse është i ngritur mbi të gjitha krijesat, Ai i kupton punët e krijesave të Tij, dëgjon zërat e tyre, ua rregullon gjendjen, furnizon kë të dojë, kujt të dojë i jep pasuri, në dorë të Tij është çdo gjë. Ai është i plotfuqishëm, Atij nuk i përngjet askush:

﴿فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلْ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذَرُوكُمْ فِيهِ لَيَسَّ كَيْدُهُ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشورى: ١١]

Asnjë send rmk është si Ai. Ai është Dëgjuesi, Shikuesi.

Pra, themi se Allahu është i ngritur mbi të gjitha krijesat, e nuk themi siç thonë disa grupe njerëzish se gjoja Allahu është në Tokë me krijesat e Tij dhe as se (Ai) ndodhet në çdo vend, sepse, sikur të thoshim që Ai ndodhet në çdo vend, atëherë do të thoshte që Ai ndodhet edhe në vendet e ndyra, e një gjë e tillë është e pamundur, por themi dhe besojmë, ashtu siç na ka mësuar Kurani dhe hadithi i Profetit alejhi selam, se Allahu është i ngritur lart me qenien e Vet, ndërsa me dijen e Vet është gjithkund.

- Besojmë, siç na ka treguar Profeti alejhi selam, se Allahu i Lartmadhëruar zbret çdo natë në qiellin më të afërt të Tokës, në pjesën e fundit të natës, dhe thotë:

«من يدعوني فأستجيب له من يسألني فأعطيه من يستغفرني فأغفر له».

Kush Më thërret Mua, i përgjegjem; kush Më lutet Mua, i jap atë; kush Më kërkon pendesë, e fal.

• Besojmë se Allahu do të vijë në Ditën e gjykimit, edhe engjëjt, për t'i gjykuar njerëzit:

﴿كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا * وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا * وَجِئُوا يَوْمَئِذٍ بِحُجَّتِكُمْ بَيِّنَاتٍ وَمِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ كَذَّابُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ [الفجر: ٢١-٢٣]

Dhe kur të vijë Zoti yt, dhe engjëjt të qëndrojnë radhëradhë (Ditën e gjykimit)! Dhe atë ditë sillet Xhehenemi, e atëherë njeriut i bie në mend, por nga (i erdhi tash atij) ai kujtim? (sepse për çdo gjë është tepër vonë).

• Besojmë se Allahu:

﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ وَإِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ﴾ [هود: ١٠٧]

Punon atë që dëshiron. Dhe dëshira e Tij është dy llojesh:

1 - Natyrore, dhe brenda kësaj dëshire ose këtij pëlqimi, ndodhin ngjarje të ndryshme, po ky lloj pëlqimi nuk është kusht që të jetë i dashur tek Allahu, sepse nganjëherë ndodhin gjëra që Allahu

nuk i do, megjithëqë lejon që të ndodhin, si p.sh. mbyttja, vrasja etj...; thotë Allahu:

﴿... وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ [البقرة: ٢٥٣]

E sikur të dëshironte Allahu, ata nuk do të mbytteshin, por Allahu punon ç`dëshiron.

﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ [هود: ٣٤]

Nëse përpiqem t'ju këshilloj po qe se Allahu do t'ju humbë (sepse ju nuk i jeni përgjigjur ftesës së Tij), këshilla ime nuk ju bën dobi. Ai është Zoti juaj..

2 - Fetare, dhe nuk është e domosdoshme që të ndodhë, sepse njeriu, p.sh. është i urdhëruar të falet, por ai mund të mos e bëjë këtë. Mirëpo këtë lloj dëshire (përmbushjen e saj) Allahu e pëlqen dhe dëshiron që gjërat që bëjnë pjesë në këtë lloj dëshire, të ndodhin (të bëhen). P.sh. Allahu xheleshanuhu thotë:

﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ يُبْلُوا مِثْلَ عَظِيمٍ﴾ [النساء: ٢٧]

"Allahu dëshiron t'jua pranojë pendimin". D.m.th. Zoti (dëshiron) t'ua falë mëkatet njerëzve, mirëpo ata janë të detyruar që të pendohen njëherë, në mënyrë që pastaj të vijë mëshira e Zotit e t'ua falë mëkatet.

Që të dy këto lloje dëshirash: natyrore dhe fetare, janë brenda urtisë së Zotit, sepse Allahu xheleshanuhu nuk ka krijuar asnjë send në këtë hapësirë shkel e shko, as nuk ka kërkuar prej nesh që ta adhurojmë Atë (me gjë tjetër) përpos me urtësi, pavarësisht nëse ne e dimë atë apo jo, sepse njeriu si i tillë nuk është në gjendje të njohë çdo fshehtësi, sepse çdo fshehtësi e urtësi e njeh dhe e di vetëm Allahu'; këtë e argumenton ajeti kuranor, që thotë:

﴿ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ الْخَائِطِينَ ﴾ [التين : ٨]

"A nuk është Allahu më i Urti i gjykuesve? "

﴿ أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴾

[المائدة : ٥٠]

"A ka gjykim më të mirë se ai i Allahut për një popull që beson i bindur (për ata që e dinë)? "

• Besojmë se njerëzit e mirë (myslimanët) i do Allahu, edhe ata e duan Atë:

﴿ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ . . ﴾

[آل عمران : ٣١]

Thuaj (Ti, o Muhamed): nëse e doni Allahun, ejani pas meje, që Allahu t'ju doje.

﴿ يَتَأْتِيَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ رَبِّكَ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِمْ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ

[المائدة : ٥٤]

وَيُحِبُّونَهُ . . ﴾

O ju që besuat! Kush largohet prej jush ngafeja e vet (ibën dëm vetes), s'ka dyshim se Allahu do të sjellë një popull që Ai e do, edhe ata e duan Atë (Zotin).

﴿... وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي يُخْرِجُ الْمَظْطَرِّينَ﴾ [الحجرات: ٩]

Veproni drejt, Allahu i do ata që mbajnë drejtësinë ﴿وَأَحْسِنُوا ۚ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ Bëni mirë, Allahu i do mirëbërësit".

Nga të gjitha këto ajete kuptuam se Allahu i do njerëzit e mirë myslimanë dhe se ata e duan Atë.

• Besojmë se Allahu dëshiron që ne të kryejmë punët dhe veprat që (na) ka urdhëruar, dhe të heqim dorë nga ato që i ka ndaluar:

﴿إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنَىٰ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ﴾ [الزمر: ٧]

Nëse ju nuk E besoni, Allahu nuk është nevojtar për ju, megjithëkëtë Ai nuk është i kënaqur me mosbesimin e robërve të Vet, po nëse (jeni) mirënjohës ndaj Tij, Ai e pëlqen këtë për ju.

﴿وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً ۚ وَلَٰكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ﴾ [التوبة: ٤٦]

Por Allahu nuk e pëlqeu ngritjen e tyre, prandaj i zbrapsi dhe u është thënë: rrini me të paaftit (fëmijët, gratë, pleqtë).

- Besojmë se Allahu i do ata që kanë besuar dhe kanë bërë vepra të mira:

﴿... رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ﴾ [البينة: ٨]

Zoti është i kënaqur ndaj tyre dhe ata të kënaqur prej Tij. E kjo ka të bëjë me ata që kanë pasur druajtje nga Zoti i vet.

- Besojmë se Allahu hidhërohet nga ata që meritojnë një gjë të tillë, nga mosbesimtarët, hipokritët etj.:

﴿... الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَ السَّوْءَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ...﴾ [الفتح: ٦]

... Mendimi i të cilëve ndaj Allahut ishte (një) mendim i keq, atyre u raftë e keqja! Allahu shprehu urrejtje ndaj tyre...

﴿... وَلَكِنَّ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ [النحل: ١٠٦]

... Por ai që i hap gjoksin mosbesimit (e pranon që të bëhet pabesimtar); ata i ka kapur hidhërimi nga Allahu dhe ata kanë një dënim të madh.

- Besojmë se Allahu ka fytyrë të madhëruar e të nderuan⁽¹⁾

⁽¹⁾ Allahu paraqet në Kuran tiparet e fizionomisë së Tij Hyjnore në mënyrë simbolike dhe në përshtatje me relativitetin e botëkuptimit njerëzor.

[الرحمن : ٢٧]

﴿وَبَقِيَ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ﴾

Çdo gjë që ndodhet në të (tokë), është e zhdukshme. Do të mbetet (vetëm) fytyra e Zotit tënd, që është i madhëruar e i nderuar!

• Besojmë se Allahu ka duar të madhëruara, të nderuara:

﴿... بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ...﴾ [المائدة : ٦٤]

Duart e tij (të Zotit) janë të lira (jo të shtrënguara). Ai furnizon ashtu siç dëshiron.

﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَنَهُ وَعَلَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ [الزمر : ٦٧]

Ata nuk e çmuan Allahun me atë madhështinë që i takon, ndërsa në Ditën e kiametit e tërë Toka ndodhet në grushtin e Tij dhe qiejt të mbërthyer në të djathtën e Tij. Ai është i lartë ndaj atyre që i bëjnë shok.

• Besojmë se besimtarët do ta shohin Zotin e tyre Ditën e Gjykimit:

﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ * إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ﴾ [القيامة : ٢٢-٢٣]

Atë ditë do të ketë fytyra të shkëlqyera (të gëzuara), që shikojnë Zotin e tyre.

• Besojmë se askush nuk është i plotë, i patëmetë si Zoti:

﴿... لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشورى : ١١]

Asnjë send nuk është si Ai. Ai është Dëgjuesi, Shikuesi.

- Besojmë se Zotin nuk e zë as kotja as gjumi:

[البقرة: ٢٥٥] ﴿... لَا تَأْخُذُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ...﴾

Atë nuk e zë as kotje as gjumë.

- Besojmë se Ai nuk i bën askujt të padrejtë, sepse është shumë i drejtë. Atij po ashtu nuk i shpëton asnjë punë, asnjë lëvizje pa e kuptuar.

- Besojmë se për Të nuk ka asgjë të pamundshme as në qiell dhe as në Tokë, sepse dituria dhe fuqia e Tij janë të plota:

[يس: ٨٢] ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾

Kur Ai dëshiron ndonjë gjë, urdhëri i Tij është vetëm të thotë: Bëju! Dhe ajo do të bëhet menjëherë.

- Besojmë se Atë nuk e zë lodhja asnjëherë:

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ﴾
[ق: ٣٨]

Ne krijuam qiejt dhe Tokën dhe gjithë ç'ka ndërmjet tyre brenda gjashtë ditësh dhe Ne nuk ndiem lodhje.

- Besojmë dhe i pohojmë të gjitha cilësitë e të gjithë emrat që i ka thënë Zoti xheeshanuhu për Vetën ose që i ka përdorur Profeti i Tij, Muhamedi alejhi selam për Të, por (me këtë rast) duhet të ruhem prej dy gjërave shumë të rrezikshme:

1- Ngjashmëria, d.m.th. që njeriu të thotë me gjuhë ose me zemër se cilësitë e Zotit janë sikur të njeriut;

2- Forma e këtyre cilësive, d.m.th. që njeriu të thotë se cilësitë e Allahut kanë këtë ose atë formë. Pra, njeriu duhet të ruhet shumë prej këtyre dy gjërave dhe të ketë kujdes e të mos e fusë mendjen në gjëra të tilla, sepse kësodore njeriu mund të humbë ose të devijojë nga rruga e vërtetë.

Mohojmë çdo cilësi që ka mohuar Zoti xheleshanu nga Vetja e Tij ose që ka mohuar Pejgamberi i Tij, Muhamedi alejhi selam. Sidomos nëse ai mohim ka për qëllim të zhveshë Zotin nga cilësitë që i përkasin vetëm Atij (Zotit).

Ne e konsiderojmë se një rrugë e tillë duhet të ndiqet detyrimisht, sepse ato që i ka pohuar ose i ka mohuar Zoti për Vetën, janë njoftime që na ka dhënë Zoti. E kush është që di më mirë për Zotin sesa Ai për Vetën e Tij? E Zoti na ka treguar neve për Vetën e Tij në Kuran. Gjithashu, ato që i ka pohuar ose i ka mohuar për Zotin Profeti i Tij, janë njoftime që na ka dhënë Profeti. E kush e njeh Zotin më mirë se Profeti? Askush. Nuk ka dyshim sa ai, Profeti, e njeh Zotin më mirë se të gjithë njerëzit, prandaj atë që na ka treguar ai për Zotin, ne e besojmë pa farë dyshimi e diskutimi.

SHTOJCË

Të gjitha ato që i theksuam më lart prej cilësive të Zotit xheleshanuhu, i vërtetojmë në librin e Zotit xh.sh., në Kuranin dhe në Synetin e Pejgamberit alejhi selam. Duhet të theksojmë që, argumentet që kanë të bëjnë me cilësitë e Zotit xheleshanuhu, duhen komentuar ashtu siç janë nga forma e jashtme, pau thelluar në brendinë e tyre, sepse brendia e tyre është një çështje e fshehtë, dhe këtë fshehtësi nuk e di askush përpos Zotit. Ne nuk jemi në radhët e atyre që kanë bërë gabime e kanë devijuar në komentimin e atyre argumenteve, duke u përpjekur të zbulojnë kuptimin e brendshëm të tyre. Një përpjekje e këtillë, ata i ka shpënë në shpjegime të devijuara të ajeteve kuranore dhe kësodore kanë humbur qëllimin e vërtetë që ka synuar Allahu xheleshanuhu përmes tyre.

Po ashtu nuk jemi nga ata, të cilët, nga padija, janë përpjekur që cilësitë e Zotit t'i krahasojnë me cilësitë e njerëzve, sepse edhe ata e kanë devijuar rrugën e mirëfilltë e të drejtë. Si bëhet që cilësitë e Zotit të jenë si cilësitë e njeriut, derisa Zoti Vetë thotë se askush nuk është si Ai (Zoti), askush nuk i përngjet Atij?

Këtu është e nevojshme të bëjmë një sqarim të shkurtër, po mjaft të rëndësishëm: ata që e besojnë Zotin e Lartmadhëruar ashtu siç e përmendëm më

lart, duke pohuar të gjitha ato cilësi të Zotit, që i ka pohuar Ai për Vetën e Tij ose Pejgamberi i Tij për Të, dhe njëkohësisht duke mohuar ato që i ka mohuar Vetë dhe Pejgamberi i Tij alejhiselam për Të, ata njerëz quhen EHLU SUNNEH VEL XHEMAAH (ithtarë të Ehli Syneetit, tradicionalistë). Quhen ithtarë a tradicionalistë, sepse besimi i tyre është siç ka qenë besimi i Pejgamberit alejhi selam, ndjekin traditën e tij, duke mos shtuar e duke mos hequr asgjë. Ndërkaq, të gjithë të tjerët, të cilët nuk ndjekin traditën e Pejgamberit alejhi selam, ndodhen jashtë këtyre radhëve dhe kanë marrë emra të llojllojshëm.

Ne, domethënë ithtarët e Ehli Syneetit i përmbahemi Kuranit dhe traditës së Pejgamberit alejhi selam (syneetit), sepse ne jemi të bindur se gjithë ç'përmban Kurani, është e vërtetë. Kurani nuk bie në kundërtënie. Allahu në Kuran thotë:

﴿ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا

[النساء: ٨٢]

كَثِيرًا

A nuk e përfillin ata (me vëmendje) Kuranin? Po të ishte (krijnar) nga dikush tjetër përpos Allahut, në të do të gjenin shumë kundërtënie. Pra, Kurani është fjalë e Zotit dhe gjithçka ka në të, është e vërtetë. Nuk ka asnjë ajet që të bjerë në kundërshtim me ndonjë ajet tjetër. Po ashtu as Syneiti - tradita e Pejgamberit alejhi selam asnjëherë në asnjë pikë nuk

bie në kundërshtim në çështjet që përfshin, por nuk ka asnjë kundërshtim as ndërmjet Kuranit dhe Synetit, prandaj kushdo që mendon se ka kundërthënie në Kuran ose në Synet, ai me të vërtetë është i humbur dhe duhet të pendohet sa më parë, sepse, përndryshe, nëse vdes me bindje të tilla, është rrezik se do të ndodhet në radhët e të humburve e të shkatërruarve në Ditën e Gjykimit.

Po nëse dikush nuk i kupton këto gjëra si duhet dhe ka frikë të thellohet në to se mos do të humbë, e ka për detyrë që për këto gjëra t'u drejtohet me pyetje njerëzve të shkolluar, dijetarëve që i kuptojnë këto gjëra dhe le të thotë ashtu siç thonë dijetarët islamë:

[آل عمران : ٧] ﴿... أَمَّا بِدِيَارِهِمْ كُلِّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا...﴾

Besojmë në të (në Kuran), i tëri është nga ana e Allahut.

BESIMI NE ENGJËJT

Besojmë në engjëjt - melaqet e Zotit xheleshanuhu dhe se atajanë:

﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ * لَا يَسْـَٔفُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهٖ يَعْمَلُونَ﴾
[الأنبياء : ٢٦-٢٧]

"Robër të ndershëm". Që nuk flasin para Tij (Zotit), ata veprojnë me urdhrin e Tij. Ata janë

krijesa të Zotit xheleshanuhu, e adhurojnë dhe i nenshtrohen Atij:

﴿... وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ ۖ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ * يُسَبِّحُونَ
الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْغُرُونَ﴾
[الأنبياء : ١٩-٢٠]

Nuk shprehin mendjemadhësi në adhurimin ndaj Tij, dhe as që (ibadeti) u bëhet monoton. Ata i ka krijuar Allahu prej dritës - nurit, në atë mënyrë që ne të mos kemi mundësi t'i shohim, ndërsa ata të na shohin ne. Mirëpo, në disa raste Allahu ua ka mundësuar disa njerëzve që t'i shohin ata (engjëjt), p.sh. Pejgamberi ynë, Muhamedi alejhi selam, e ka parë Xhibrilin alejhi selam në formën e tij të vërtetë, me të gjashtëqind krahët që ka. Kur e kishte ngritur kokën Pejgamberi alejhi selam, e kishte parë atë si e kishte zënë tërë hapësirën qiellore, aq i madh ishte.

Edhe Meriemes (nënës së Isait alejhi selam) i është shfaqur në formë të njeriut, ka biseduar me të dhe e ka përgëzuar që Allahu do t'i falë një djalë, që do të quhet Isa. Pejgamberit tonë i është paraqitur gjithashtu në formë njeriu, derisa po bisedonte me shokët e vet, kishte ardhur, ishte ulur pranë tij dhe kishin biseduar së bashku rreth Islamit dhe, kur qe larguar ai, Pejgamberi alejhi selam u kishte thënë shokëve të vet se ai që kishte qenë (aty ulur), ishte Xhebraili.

Besojmë se engjëjt janë të ngarkuar me detyra të ndryshme nga ana e Allahut xheleshanuhu. P.sh.:

Xhebraili është i ngarkuar që t'ua zbresë njerëzve frymëzimin e Zotit.

Mikaili është i ngarkuar që të lëshojë shiun.

Israfil është i ngarkuar që t'i fryjë borisë kur të vijë koha e Kiametit, dhe do t'i fryjë po ashtu përsëri për së dyti për t'frygëzuar ngjallur të gjithë që të dalin para Zotit xheleshanuhu për të dhënë llogari.

Një engjëll është i ngarkuar për t'i marrë shpirtrat.

Një engjëll është i ngarkuar me kada.

Maliku është roje e Xhehenemit (është engjëlli kryesor që kujdeset për ferrin).

Ka prej tyre që janë të ngarkuar me foshnjat e palindura në barkun e nënës, të tjerë që ruajnë njerëzit nga rreziket e ndryshme; të tjerë janë që shënojnë veprat e njerëzve, për secilin njeri ka dy engjëj, njëri shënon veprat e mira e tjetri të këqijat:

﴿إِذْ يُلْقَى الْمُتَلَفِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ * مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ

{ق: ١٧-١٨}

عَيْنٌ

Në të djathtë dhe në të majtë (njeriu) ka engjëj, dhe nuk nxjerr ndonjë fjalë e të mos jetë pranë tij përcjellësi i gatshëm (për të shënuar). Të tjerë engjëj janë të ngarkuar për të pyetur të vdekurin pasi të lëshohet në varr, me ç'rast i vijnë dy engjëj dhe e

pyesin atë: Kush është Zoti yt? Cili është profeti yt? Cila është feja jote? (Myslimani përgjigjet tëgjitha këyre) ndërsa mohuesi nuk mund të përgjigjet assesi:

﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾
[إبراهيم: ٢٧]

"Allahu forcon ata që besuan me fjalën e fortë (të mirë), në jetën e kësaj bote dhe në botën tjetër, ndërsa mohuesit (mizorët) Allahu i bën të humbnr. Allahu bën ç'të dojë. "

Engjëj të tjerë janë të ngarkuar me ata që hyjnë ne Xhenet - në parajsë:

﴿وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ * سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ﴾
[الرعد: ٢٣-٢٤]

Ata (që hyjnë në Xhenet) do t'i vizitojnë engjëjt derisa hyjnë në secilën derë. (U thonë) Selamun alejkum, me durimin tuaj gjetët shpëtimin, sa përfundim i lavdishëm që është ky vend!

Engjëj ka shumë. Numrin e tyre nuk e di askush përpos Zotit xheleshanuhu. Ata që përmendëm këtu, janë vetëm disa. Engjeje ka në Tokë e në qiej. Pejgamberi alejhi selam na ka treguar se në çdo pëllëmbë në qiej ka engjëj, të cilët e adhurojnë Allahun xheleshanuhu.

BESIMI NE LIBRAT E SHENJTË

Besojmë se Allahu xheleshanuhu u ka zbritur profetëve të Tij librat e shenjtë në mënyrë që ata të shërbenin si ligje udhëzuese për njerëzimin. Zoti xheleshanuhu i ka zbritur secilit profet librin e shenjtë. Këtë e vërteton fjala e Allahut që thotë:

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ
النَّاسُ بِالْقِسْطِ...﴾
[الحديد: ٢٥]

Ne i dërguam profetët (të dërguarit) tanë me dokumente të qarta dhe Ne zbritëm me ta librin dhe drejtësinë, me qëllim që njerëzit t'i përmbahen drejtësisë.

Mirëpo nuk i dimë të gjithë librat e shenjtë, sepse nuk kemi lajme për tëgjithë; ne dimë vetëm për ata libra që i ka përmendur Kurani, të cilët janë:

1 - TEVRATI, të cilin Allahu xheleshanuhu ia zbriti profetit të Tij, Musait alejhi selam, që ishte dërguar tek hebrenjtë - çifutët. Për këtë libër thotë Allahu xheleshanuhu dhe e përshkruan atë:

﴿إِنَّا أَنزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا
لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَاءَ...﴾
[المائدة: ٤٤]

Ne e zbritëm Tevratin, në të cilin është udhëzimi i drejtë dhe drita. Sipas tij ndaj atyre që kanë qenë hebrenj, gjykuan peygamberët që ishin të bindur,

gjykuan edhe dijetarët e devotshëm e pariafetare, sepse kanë qenë të detyruar ta ruanin librin e Allahut dhe kanë qenë mbrojtës të tij.

2 - INXHILI (Ungjili), të cilin Allahu xheleshanuhu ia zbriti profetit të Tij, Isait alejhi selam. Inxhili ka qenë vërterues dhe plotësues i Tevratit:

﴿...وَأَتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾
[المائدة: ٤٦]

Atij (Isait) i dhamë Inxhilin, që është udhëzues i drejtë dhe dritë, që është vërtetues i Tevratit që kishin pranë (përpara), që është udhëzues e këshillues për të devotshmit.

3 - ZEBURI, të cilin Allahu xheleshanuhu ia zbriti Davudit alejhi selam.

4 - FLETUSHKAT e Ibrahimit dhe të Musait alejhi selam.

5 - KURANI i lartmadhëruar, të cilin Zoti xheleshanuhu ia abriti Muhamedit alejhi selam, profetit të fundit:

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ...﴾
[البقرة: ١٨٥]

Është udhërrëfyes për njerëzit dhe sqarues i rrugës së drejtë dhe dallues (i së vërtetës nga

gënjeshtra). Kurani është garantues i librave të përparshëm:

﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ﴾ [المائدة: ٤٨]

(Kurani) është vërtetues i librave të përparshëm dhe garantues i tyre.

Me zbritjen e Kuranit të gjithë librat e tjerë dalin nga përdorimi dhe njerëzimi detyrohet që për ligj të marrë Kuranin dhe të lërë të gjithë librat e tjerë të shenjtë, sepse Kurani i përfshin të gjithë ata duke përmbajtur njëkohësisht edhe shumë gjëra të reja, që nuk ndodheshin në librat e mëparshëm. Librat e përparshëm kanë qenë të përkohshëm me zbritjen e një libri tjetër të shenjtë, binte vlera e librit të përparshëm. P.sh. Tevrati ka qenë ligj për hebrenjtë përderisa ka zbritur Inxhili, po me zbritjen e Inxhilit, kishte rënë vlera e Tevratit dhe detyrim për njerëzit ishte që të pranonin Inxhilin. E me zbritjen e Kuranit, detyrim për mbarë njerëzimin që bërë që t'i përgjigjeshin atij, ta zbatonin atë e të linin librat e përparshëm.

Kurani si libri i shenjtë i zbritur i fundit nga ana e Allahut, është ligj për të gjithë njerëzit e për të gjitha kohët derisa të ekzistojë kjo botë. Pikërisht prandaj, Allahu ka garantuar se do ta ruajë atë nga çfarëdo ndryshimi:

[الحجر: ٩]

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾

Me të vërtetë Ne ta kemi zbritur (ty, o Muhamed) Kuranin, dhe me të vërtetë Ne do ta ruajmë atë.

Pra, Kurani është ashtu siç ka zbritur në origjinal, i pandryshuar fare, ndërsa librat e shenjtë të mëparshëm kanë pësuar ndryshime në esencë, në të është futur dora e njeriut duke hequr e shtuar gjëra sipas dëshirës. Këtë e thekson Kurani në shumë vende dhe në të njëjtën kohë i qorton ata që kanë bërë ndryshime në librat e Zotit pa pasur farë të drejte. Të përmendim disa nga ato ajete sa për ilustrim, ku vërtetohen këto që thamë:

﴿قَوْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا فَلَيْسَ قَوْلٌ لَهُمْ مِّمَّا كُتِبَتْ أَيْدِيهِمْ وَقَوْلٌ لَهُمْ مِّمَّا يَكْتُمُونَ﴾
[البقرة: ٧٩]

Është shkatërrim për ata që me duart e veta e shkruajnë librin e pastaj thonë: 'Ky është prej Allahut!' (ata e bëjnë këtë) për të arritur me të një fitim të paktë, pra shkatërrim i madh për ta është ajo që shkruajnë duart e tyre dhe shkatërrim i madh është ajo që fitojnë (në atë mënyrë).;

﴿مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾
[النساء: ٤٦]

Pati prej hebrenjve (të tillë) që u ndryshonin vendin fjalëve (të Zotit);

﴿... قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ يَجْعَلُونَهُ قِبَاطِيسَ يُبَدُّونَهَا وَيُخْفُونَ كَثِيرًا...﴾
[الأنعام: ٩١]

Thuaj (ti o Muhamed): kush e zbriti librin me të cilin erdhi Musai e që ishte dritë e udhërrëfyes për njerëzit, të cilin ju e bëni të shpërndarë nëpër letra duke prezantuar diçka, por duke fshehur shumicën.

﴿وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُنَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ * مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبُوءَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ . . ﴾
[آل عمران : ۷۸-۷۹]

Në të vërtetë një grup prej tyre janë ata që pështjellojnë gjuhët e tyre kur e lexojnë librin (për të shtrembëruar kuptimin) kështu që ju të mendoni se ajo (shprehje) është nga libri, por ajo nuk është nga Hbri (i vërtetë); madje thonë: 'Kjo është nga Allahu'. Ata, duke qenë të vetëdijshëm, thonë gënjeshtër për Allahun. S'është e drejtë dhe nuk i takoi asnjë njeriu që Allahu t'i ketë dhënë librin, urtinë dhe pejgamberllëkun (profetësinë) e pastaj ai t'u thotë njerëzve: "Bëjuni robër të mi (e adhuromëni mua) e jo të Allahut."

﴿يَا هَذِهِ الْكِتَابُ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْقُوا عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ * يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ

اتَّبِعْ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ، وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ * لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَن فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَدِيرٌ ﴿١٧﴾

[المائدة: ١٥-١٧]

O ithtarë të librit, juve ju erdhi i dërguari Ynë, që ju sqaron shumë nga ato që fshihnit prej librit..

BESIMI NE PROFETET

- Besojme se Allahu aze ve xhele i ka dërguar njerëzimit profetë (pejgamberë, të dërguar).

﴿رُسُلًا مُّبَيِّنِينَ وَمُنذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾
[النساء: ١٦٥]

Të dërguar, që ishin lajmëtarë përgëzues e kërcënues, në mënyrë që njerëzit pas dërgimit të profetëve

te mos kenë fakte (arsyetim) para Allahut.

- Besojmë se profeti i parë është Nuhu alejhi selam dhe i fundit Muhamedi alejhi salatu eselam. Per këtë Allahu thotë në Kuran:

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ ۖ﴾ [النساء: ١٦٣]

Ne të frymëzuam ty (o Muhamed) me shpallje sikur e patëm ftymëzuar Nuhun dhe pejgamberet pas tij.

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۚ﴾
[الأحزاب: ٤٠]

Muhamedi nuk ka qenë babai i asnjërit prej burrave tuaj, por ai ishte i dërguar i Allahut dhe vulë e të gjithë pejgamberëve.

E më i lavdishmi profet është Muhamedi, pastaj Ibrahim, Musai, Nuhu dhe Isai alejhimu selam, keta janë të veçuar në ajetin kuranor:

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا﴾
[الأحزاب: ٧]

(Kujtohu) kur ne e morëm (me betim) prej peygamberëve premtimin e tyre, edhe prej teje, prej Nuhut, Ibrahimit, Musait, Isait birit të Merjemes, pra morem prej tyre besë të forte.

- Besojmë dhe jemi të bindur se sheriati-ligji me të cilin ka ardhur Muhamedi alejhi selam, i përfshin ligjet e peygamberëve të cekur më lart:

﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ﴾

[الشورى: ١٣]

Ai u përcaktoi juve për fe atë që i pat përcaktuar Nuhut dhe atë që Ne të shpallëm ty dhe atë me se patëm porositur Ibrahimin, Musain dhe Isain. (i porositem): Ta praktikoni fenë e drejtë e të mos përçaheni në të.

- Besojmë se të gjithë profetë-peygamberët janë njerëz, krijesa, dhe se nuk kanë asnjë cilësi të Zotit Xhele shanuhu. Keshtu i përshkruan Zoti në Kuran fjalët e Nuhut, që ia thotë popullit të vet:

﴿ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ ﴾
[الأنعام : ٥٠]

Une nuk ju them juve se tek unë janë depot e Allahut, as nuk ju them se unë e di të fshehtën, as nuk ju them se unë jam engjëll.

E Zoti gjithashtu e porositi Muhamedin - që është profeti i fundit- që ti thotë popullit të vet:

﴿ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ ﴾

Nuk ju them juve se tek unë janë depot e Allahut, as nuk ju them juve se unë jam engjëll.

E porosit të thotë edhe keto:

﴿ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ... ﴾ [الأعراف : ١٨٨]

Unë nuk kam në dorë për vetën time as ndonjë dobi, as ndonjë dëm, pos çka do Allahu.

Dhe me pastaj:

﴿ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴾ * قُلْ إِنِّي لَنْ يُخْرِجَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿
[البجن : ٢١-٢٢]

Unë nuk kam në dorë mundësinë që t'jua largoj dëmin as t'ju sjell dobi. Thuaj është e vërtetë se mua nuk më mbron askush prej (denimit të) Allahut, dhe përveç Tij unë nuk gjej mbështetje tjetër.

* Besojmë se profetet jane robër të Zotit si të gjithë njerëzit, vetem se Zoti i ka nderuar me

frymezim. Zoti Xhele shanuhu i pershkruan ata ne Kuran si robërit e Vet, të cilët e adhurojne Allahun ne formen dhe ne shkallen me të larte të adhurimit. Thotë Allahu për profetin e parë Nuhun:

﴿ ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴾ [الإسراء: ٣]

Pasardhes të atyre që i bartëm (i shpetuam) se bashku me Nuhun (bëhuni mirënjohes). Vërtet ai ishte rob shume falenderues.

E per të fundit, Muhamedin alejhi salatu ve selam. thote:

﴿ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴾ [الفرقان: ١]

Ai që i shpalli Furkanin (Kuranin, dallues të së vertetës nga e paverteta) robit të Tij (MuhamedU) që të bëhet pejgamber i botës (keshillues), është i madhëruar.

Për profetët e tjerë thote:

﴿ وَادْكُرْ عَبْدًا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴾ [ص: ٤٥]

Rikujto roberit tane Ibrahimin, Isakun, Jakubin, që ishin të fortë ne zbatimin e detyrave dhe largëpames në fe.

﴿ أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَادْكُرْ عَبْدًا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴾ [ص: ١٧]

"Dhe kujto robin tonë të fuqishëm (ne fe e trup) Davudin , ai vertet gjithnje i drejtohej Allahut.

E thote per Isain:

﴿إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ [الزخرف: ٥٩]

Ai (Isai) ka qenë vetem nje rob, të cilin e bemë pejgamber dhe e bëme shembull të jashtezakonshëm si pervojë për beni israilët. (bijtë e Izraelit).

- Besojmë se Allahu xhele shanuhu (shpalljen) e fundit ia ka zbritur Muhamedit alejhi selam dhe e ka bere atë profet per mbarë njerëzimin: këtë e kuptojme nga fjala e Allahut:

﴿قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَنَامُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأَنبِيِّ الَّذِي يُمْرُتُ بِاللَّهِ وَقَوْلِهِ ۖ وَأَتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾

[الأعراف: ١٥٨]

Thuaj (Muhamed): "O ju njerëz ! Unë jam i derguari i Allahut për të gjithë ju, Allahut, që vetëm i Tij është sundimi i qiejve e i Tokes, s'ka të adhuruar tjetër pos Tij. Ai jep jetë dhe ai jep vdekje, pra besoni Allahun dhe të derguarin e Tij, pejgamberin e pashkolluar, që beson Allahun dhe shpalljet e Tij, ndiqni rrugën e tij që të gjeni të vertetën.

- Besojmë se sheriat-ligji i Muhamedit Sallahu alejhi ve selam, është feja islame , të cilën Zoti xhele shanuhu deshi dhe e beri fe per roberit e Tij dhe nuk pranon prej askujt fe tjetër pos Islamit.

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ...﴾ [آل عمران: ١٩]

Feja e vetme e pranuar tek Allahu është Islami.

﴿...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [المائدة: ٣]

Sot përsosa për ju fene tuaj, plotësova ndaj jush dhuntinë Time, zgjedha për ju Islamin fe.

﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ عَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

[آل عمران: ٨٥]

E kush kerkon fe tjetër përveç fesë islame, atij kurrsesi nuk i pranohet dhe ai në botën tjetër është nga të shkatërruarit.

Mbas ketyre argumenteve të Kuranit mund të perfundojmë lirisht se, ai që mendon se ndonje fe tjetër pos Islamit është e pranuar tek Allahu psh. si feja e krishtere ose hebraike, endonjë tjetër, ai është pabesimtar-qafir dhe besimin e ka të kotë.

Gjithashtu mund të perfundojmë që, ai që mohon fene e profetit tonë, Muhamedit- Islamin, ka mohuar të gjithë profetët, bile edhe profetin që e beson, sepse të gjithë profetët frymëzimin e kanë prej një burimi dhe ata janë vellezër që të gjithë, prandaj ai që mohon një, i ka mohuar të gjithë.

Këtë e vërtëton Kurani kur flet për Nuhun dhe popullin e tij. Aty tregohet se populli i tij përderisa e kanë genjyer Nuhun dhe nuk e ka besuar atë për

profet, atëherë, i numrohet sikur t'i ketë gënjyer e t'i ketë mohuar të gjithë profetët. I thotë Zoti xhele shanuhu:

[الشعراء: ١٠٥]

﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ﴾

"Populli i Nuhut gënjeu të dërguarit. " Në një ajet tjetër thotë:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُوا نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا * أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا﴾

[النساء: ١٥٠-١٥١]

S'ka dyshim se ata që nuk besojnë Allahun dhe të dërguarit e Tij, dëshirojnë të bëjnë dallim në mes Allahut dhe të dërguarve të Tij e thonë:

"Ne i besojmë disa e nuk i besojmë disa të tjerë" e mes këtij duan të marrin njërrugë. Të tillët janë pabesimtarë të vërtetë, e Ne për pabesimtarët kemi përgatitur dënimin nënçmues.

- Besojmë se profeti Muhamed është i fundit dhe se nuk do të ketë Profet pas tij dhe ai që thotë se, une jam profet ose i beson dikujt që thotë se jamë profet, ai është pabesimtar-qafir, sepse Profeti yne, Muhamedi alejhi selam, ka thënë se është profeti i fundit.

- Besojmë se Muhamedi alejhi selam ka lënë pas vetes kater kalifë⁽¹⁾, të cilet e kanë zëvendësuar atë pas vdekjes dhe se ata e kanë zbatuar Islamit në pushtet ashtu si Pejgamberi alejhi selam.

I pari i këtyre kalifëve, njëherësh me i vlefshmi e më i miri kalif, ka qenë Ebu Bekri, pastaj vijnë Omeri, Othmani dhe në fund Aliu. Ata sipas radhës se tyre në pushtet, janë radhitur edhe sa i përket vlerës së mirësisë, edhepse s'ka dyshim që të katër janë të mirë, bile janë njerëz më të mirë në botë pas Pejgamberit alejhi selam, mirëpo ata pak a shumë dallohen në mes tyre, radiallahu anhum.⁽²⁾

- Besojmë se të gjithë shokët e Pejgamberit alejhi selam janë me shkallë dhe kanë vlerë të çmueshme, por vijnë pas atyre të katërve që i përmendëm më lart".
- Besojmë se ky popull⁽³⁾ është populli më i mirë dhe më i dobishëm, edhe më i ndershmi tek Zoti xhele shanuhu, këtë e vërteton fjala e Allahut:

⁽¹⁾ Kalif është i pari i muslimaneve, që udhëheq popullin në aspektin fetar dhe politik. Te njëjtin rol e luan pothuaj edhe Sulltani.

⁽²⁾ Kjo shprehje përdoret në shenjë nderimi për shoket e pejgamberit alejhi selam. Në gjuhën shqipe do të thotë: kenaqësia e Zotit qofte mbi të ose mbi ta.

⁽³⁾ Me fjalën popull quajmë të gjithë njerëzit pjesëtarë të fesë Islame, pa dallim kombi, gjuhe, ngjyre etj.

﴿ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ . . ﴾
[آل عمران: ١١٠]

Ju jeni populli më i dobishëm, i ardhur për të miren e njerëzve , të urdheroni për të mirë, të ndaloni nga veprat e keqija dhe të besoni Allahun.

E më të mirët e këtij populli janë sehabët, shokët e Profetit alejhi selam, pastaj vijnë shokët e shokëve të tij, dmth. brezi i dytë pas Profetit, e pastaj vijnë brezi i tretë, e kështu me radhë.

Edhe sot e kësaj dite, po edhe më vonë do të ketë njerëz që ndjekin rrugën e të parëve tanë, të Profetit alejhi selam e të shokëve të tij.

Mendojmë se gabimet që kanë bërë shokët e Pejgamberit alejhi selam, janë gabime të vogla, dhe se ato gabime nuk i kanë bërë me qëllim, por duke e kërkuar të vërtetën, e ne si myslimanë duhet të heshtim, të mos merremi me ato gabime, port'ua përmendim të mirat që i kanë pasur, sepse ata i ka levduar Allahu me Kuran (si shembull për ne):

﴿ . . لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَّكَ أَكْثَرَ دَرَجَةً مِمَّنْ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلِهِ وَكُلًّا وََعَدَ اللَّهُ الْحَسَنَى . . ﴾
[الحديد: ١٠]

Nuk janë të barabartë prej jush ata që dhanë nga pasuria e tyre dhe luftuan para çlirimit, sepse të tillët kanë vlerë më të madhe nga ata që dhanë dhe

luftnan pas, por të gjithëve Allahu u premtoi të mirat.

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾

[الحشر: ١٠]

Edhe ata që kanë ardhur pas tyre e thonë: "Zoti ynë, falna ne dhe vëllezërit tanë, që u pajisen me besimin para nesh dhe mos lejo në zemrat tonafarë urrejtjeje ndaj atyre që besuan; Zoti ynë Ti je i bute, Mëshirues"

BESIMI NE DITËN E GJYKIMIT

Besojmë në Ditën e Gjykimit, atë ditë kur do të ngjallen të gjithë njerëzit për të dhënë llogari para Allahut për veprat që kanë bërë në këtë botë e pastaj do të shkojnë disa në Xhenet e disa në Xhehenem.

Pra, Allahu xhele shanuhu pasi të shkatërrohet kjo botë, i ngjall njerëzit prapë, pasi të ketë dhënë Israfil: shenjë me sur për ringjallje.

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ﴾
[الزمر: ٦٨]

Dhe i fryhet surit (borisë) dhe bien vdekur ç'ka ka në qiej dhe çka ka në Tokë, përveç atyre që do Allahu (të mos vdesin), pastaj i fryhet atij herën tjetër, kur atë që të gjithë të ngritur e presin (urdherin e Zotit).

Pastaj do të ngrihen njerëzit prej varreve për të dalë para Zotit, të xhveshur, të zbathur, të pabërë synet, ashtu siç kanë lindur:

﴿يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِ لِلْكِتَابِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نَعِيدُهُمْ وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾
[الأنبياء: ١٠٤]

Ashtu sikundër e kemi filluar krijimin (tuaj), e rikthejmë. Ky është obligimi yni, e ne e bëjmë këtë.

Dhe pasi të ringjallen njerëzit, atyre u shpërndahen fletushka (apo libra), ku janë të shenuara të gjitha veprat e njeriut. Këto fletushka

dikujt i jipen nga ana e djathtë, e dikujt nga e majta e pastaj:

﴿ فَأَمَّا مَنْ أُوْفِيَ كِتَابُهُ بِسَعِيرَةٍ * فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا * وَنَقَلْتُ إِلَيْكَ
أَهْلَهُ مَسْرُورًا * وَأَمَّا مَنْ أُوْفِيَ كِتَابُهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ * فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا * وَيَصْلى
سَعِيرًا ﴾ [الانشقاق: ٧-١٢]

E per sa i perket atij që i jepet libri i vet nga e djathta, ai do të llogaritet me një llogari të lehtë. Do të kthehet te familja e vet i gezuar, kurse përsa i përket atij që i jipet libri i vet pas shpinës (nga e majta) ai do t'i ndjellë vetes shkatërrim dhe do të hyjë në zjarr të ndezur.

﴿ وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ * وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ
مَنْشُورًا * أَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ نَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴾ [الإسراء: ١٣-١٤]

Secilit njeri i kemi ngjeshur në qafë fletushkën (shenimin për veprimin e tij) e në Ditën e Gjykimit Ne do t'ia prezentojmë atij librin e hapur. Lexo librin tënd, mjafton të jesh sot vet llogaritës i vetvetës.

Atje ndodhen peshojat, të cilat do të vlerësojnë veprat e njeriut, sa ka bërë mirë e sa keq; Zoti askujt nuk i bën të padrejtë; çkado që të ketë bërë, do ta gjejë:

﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾
[الزلزلة: ٧-٨]

E kush punoi ndonjë të mirë që peshon sa një grimë, atë do ta gjejë. E kush punoi ndonjë të keqe, që peshon sa një grimë, atë do ta gjejë.

﴿فَمَنْ ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ * تَلَفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارَ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ﴾
[المؤمنون: ١٠٢-١٠٤]

E kujt i peshojnë më rëndë peshojat (veprat e mira), atajanë të shpetuarit.

Ndërsa atyre që u peshojnë lehtë peshojat (veprat e mira) atajanë që humbën vetveten dhe janë në xhehenem përgjithmonë.

Zjarri do t'ua djegë atyre jytirat dhe do të duken shumë të shëmtuar brenda tij.

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾
[الأنعام: ١٦٠]

Kush vjen me një (punë) të mirë, ai (në Ditën e Gjykimit) shpërblehet dhjetëfish, e kush vjen me (veper) të keqe, ai ndeshkohet vetëm për të. Atyre nuk u bëhet e padrejtë.

Kur te ringjallen njerëzit në Ditën e Gjykimit, të zhveshur e të zbathur, që të gjithë do të gjenden në një shesh, dielli do t'u afrohet mbi kokat e tyre, do të

bëhet vapë shumë e madhe, e padurueshme, secili do të ndiejë vapën sipas veprave që i ka bërë. Aq i madh do të jetë mundimi për njerëzit saqë nuk do të mund ta durojnë dhe vetë do të duan që sa tnë parë t'u bëhet llogaria, pavarësisht se ku do të shkojnë, në Xhenet apo në Xhehenem. Do të mendojnë se as Xhehenemi nuk është më i mundimshëm e më i vështirë, mendojnë se atje do të qendrojnë disa vjet e pastaj do të shkojnë te Ademi alejhi selam e do t'i thonë atij:

"Ti je babai Ynë, kërko prej Zotit që të na bëjë llogarinë se nuk mund të qendrojmë këtu të këtillë". Ademi iu pergjigjet: Nuk guxoj të kerkojë një gjë të tillë nga Allahu, sepse Ai sot është shumë i hidhëruar, dhe nuk kam guxim të kerkoj një ndermjetësim të tillë, por shkoni te Nuhu, se ndoshta ai ju ndermjeteson te Zoti xhele shanuhu.

Atëherë njerëzit shkojnë te Nuhu alejhi selam. Kërkojnë prej tij ndërmjetësim te Zoti siç kerkuan tek Ademi, mirëpo edhe Nuhu alejhi selam iu përgjigjet njësoj dhe i drejton tek Ibrahim i alejhi selam, e Ibrahim i alejhi selam i drejton te Musai alejhi selam, kurse ky i drejton tek Isai alejhi selam, e Isai i drejton te Muhamedi alejhi selam, pra që të gjithë e heqin barrën nga vetja, po peygamberi ynë, Muhamedi alejhi selam, pranon që të ndërmjetësojë tek Allahu Xhele shanuhu, në mënyrë që të fillojë gjykimi i

njerëzve, e Allahu xheleshanuhu i përgjigjet ndërmjetesimit të tij dhe jep lejen për fillimin e gjykimit".

Gjithashtu pejgamberi ynë alejhi selam ndërmjetëson për ata myslimanë që kanë hyrë në Xhehenem, që t'i nxjerrë Zoti prej Zjarrit.

E Zoti xhele shanuhu do të nxjerrë shumë njerëz prej Xhehenemit nga mëshira e Tij.

Atje, në botën tjetër, ekziston një pus i madh, i Profetit tonë alejhi selam, ujët e të cilit është më i bardhë se qumështi, më i ëmbël se mjalti. Ai pus, burim është i gjatë një muaj, ecje dhe po kaq i gjerë. Kush pi prej tij një herë, ate nuk do ta marrë etja kurrë më.

Mbi Xhehenem gjendet ura e Siratit. Ata që janë për Xhehenem, nuk mund ta kalojnë atë urë kurrësesi, por tërhiqen drejt zjarrit, ndërsa myslimanët do ta kalojnë atë, por në mënyra të ndryshme, sipas veprave që kanë bërë.

Dikush prej tyre do ta kalojë shpejt si vetëtimja, të tjerë me shpejtësinë e erës, ndonjë tjetër si zogu e kështu me radhë derisa të vijë dikush qëdo takalojë duke u hequr rrëshqanas. Gjatë asaj kohe Pejgamberi alejhi selam qëndron permbi urë dhe e lut Zotin pa ndërprerë që t'ia shpëtojë popullin- (ymetin).

Pra, ne si myslimanë, besojmë në të gjitha këto gjëra që u përmenden, i besojmë çdo lajmi që na ka

dhënë Kurani ose Profeti alejhi selam, që ka të bëjë me botën tjetër.

- Besojmë se Profeti alejhi selam do të ndërmjetësojë te Zoti për ata që janë për Xhenet, që të hyjnë në të sa më parë.
- Besojmë në Xhenetin, parajsën dhe në Xheheneminferin. Xhenetin Zoti xhele shanuhu e ka përgatitur për besimtarët myslimanë, të cilët e besojnë Zotin dhe pejgamberin e Tij, ashtu siç i ka urdhëruar Zoti xhele shanuhu. Xheneti ka aq të mira, sa që syri i njeriut nuk ka parë kurë të mira të tilla, as veshi i tij nuk i ka dëgjuar më parë, bile njeriu as me mend s'ka mundur ta marrë se mund të ketë të mira të tilla. Thote Allahu, kur e përshkruan Xhenetin:

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

[السجدة: ١٧]

Pra, për ata që kanë vepruar (mirë) nuk di askush për atë kënaqësi (te zemrës e të shpirtit), që u është caktuar atyre si shpërblim.

Xhehenemin që është vend mundimi e dënimi, Allahu xhele shanuhu e ka përgatitur për pabesimtarët, mizorët; në të ka ndëshkime të vështira saqë njeriu as që mund t'i marrë me mend:

﴿ . . . إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴾ [الكهف: ٢٩]

Ne kemi përgatitur për pabesimtarët zjarr dhe muret e tij (te flakës) i rrethojnë ata, e nëse kërkojnë shpëtim, ndihmohen me një ujë si katran, që përzhit fytyrat; e shëmtuar është ajo pije, dhe vend i keq është ai.

Xheneti e Xhehenemi qysh tash janë të krijuara, dhe ata nuk do të zhduken kurrë, do të jenë përgjithmonë, si Xheneti për besimtarët, ashtu edhe xhehenemi për pabesimtarët:

﴿ . . . وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُمْ رِزْقًا ﴾ [الطلاق: ١١]

Kush i beson Allahut dhe bën vepra te mira, Ai e shpie atë në Xhenete, nëpër të cilat rrjedhin lumenj, aty do të jenë gjithmonë e kurrë pa këputur. Allahu i ka dhënë atij furnizimin e mirë.

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا * خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا * يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ بَلَّيْتَنَّا أَطْعَمَنَا اللَّهُ وَأَطْعَمَنَا الرَّسُولَ ﴾ [الأحزاب: ٦٤-٦٦]

Allahu i ka mallkuar pabesimtarët dhe për ta ka përgatitur zjarr të ndezur fort. Aty do të mbeten përgjithmonë dhe nuk do të gjejnë kënd që ti mbroj

ose t'i ndihmojë. Ditën kur fytyrat e tyre do të sillen në zjarr e të thonë: "Te mjerët ne, ta kishim adhuruar Allahun e ta kishim respektuar te dërguarin".

E për sa u përket banorëve të Xhenetit, ne jemi të lejuar që të dëshmojmë për ata që i ka përmendur Kurani ose Syneti⁽¹⁾, pavarësisht nëse i ka përmendur me emra apo me cilësi.

Nga ata të cilëve u është garantuar Xheneti me emër janë: Ebu Bekri, Omeri, Othmani, Aliu e disa të tjerë.

Nderkaq, me cilësi, ne dëshmojmë se çdo besimtar do të shkojë në Xhenet, por pa u veçuar me emër.

Edhe sa i përket Xhehenemit, mund të pohojmë se ata që i ka përmendur Kurani ose Syneti do të jenë në Xhehenem. Si Firauni, Ebi Luhebi, Amr Bin Luhaj etj.

Por dëshmojmë po ashtu se çdo pabesimtar e politeist do të hyjë në Xhehenem.

Besojmë që secili do të provohet në varr atë natë që do të vdesë, secilit, nga ana e engjëjve, do t'i bëhen këto tri pyetje:

- 1 - Kush është zoti yt?
- 2 - Cila është feja jote?
- 3 - Cili është pejgamberi yt?

⁽¹⁾ Fjala e Pejgamberit.

Myslimanit do t'i mundesojë Allahu që të pergjigjet:

﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾
[إبراهيم: ٢٧]

Allahu i forcon ata që besuan në fjalën e fortë (të mirë), në jetën e kësaj bote, edhe në botën tjetër.

I forcon me fjalë të fortë, dmth. ua mundëson t'u pergjigjen atyre pyetjeve, pra besimtari pergjigjet:

1 - "Zoti im është Allahu"

2 - "Feja ime është Islami"

3 - "Pejgamberi im është Muhamedi"

Pabesimtari nuk mund të pergjigjet por do të thotë: "Nuk e di, i kam dëgjuar njerëzit duke thënë diçka, e kam thënë edhe unë".

Pastaj, pas ketyre pergjigjeve varri i myslimanit do të jetë si një kopsht i Xhenetit, ku do të ketë shumë kënaqësi.

﴿الَّذِينَ سَوْفَ لَهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾
[النحل: ٣٢]

Te cilëve, duke qenë të pastër, engjejt ua marrin shpirtin, duke u thënë "Selamun alejkum" - gjetët shpëtimin, hyni në Xhenet, për hir të asaj që vepruat".

Ndërsa varri i pabesimtarit e i mizorit do të jetë një gropë prej gropave të Xhehenemit, në të do të ketë dënim të dhembshëm:

﴿... وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْكِبُونَ﴾
[الأنعام: ٩٣]

E sikur t'i shihje mizorët kur janë në agoni të vdekjes, engjëjt kane shtrirë duart e veta (me ndëshkim) e (u thonë): "shpëtoni, pra vetveten (nëse mundeni) ".

"Tash përjetoni dënimin e turpshëm për shkak se thoshit të pavërtetën për Allahun, dhe, ndaj argumenteve të Tij, keni qenë kryeneçë".

Përpos këtyre ajeteve të Kuranit që u përmendën më lart, ka edhe hadithe të shumta që flasin për gjithë ato që cekëm deri më tani. Është e detyrueshme për çdo besimtar që të besojë në çështjet e fshehta që kanë përmendur Kurani e Syneti, siç janë Xheneti, Xhehenemi etj. Poashtu nuk duhet të përsiasim rreth gjërave të asaj bote, sepse ato nuk mund të krahasohen me gjërat e kësaj bote. Atje është një jetë tjetër, prandaj edhe ngjarjet e ndodhitë janë fare të tjera. Ne si myslimanë i besojmë të gjitha ato pa farë kundërshtimi.

Allahu na ndihmoftë!

BESIMI NË KADA DHE KADER (PARACAKTIMIN E ZOTIT)

Besojmë në paracaktimin e Allahut, në kaderin e tij, çfarëdo qoftë i mirë a i keq.

Kaderi ka katër shkallë:

Shkalla e parë: DITURIA- Besojmë se Allahu xhele shanuhu di çdo gjë, di ç'ka ndodhur, ç'do të ndodhë, edhe po të ndodhte çka s'ka ndodhur, si do të ndodhte, pra Dituria e Tij është e pakufizuar. Ai e ka diturin e plotë, nuk ka nevojë për ta shtuar, por as nuk harron asgjë.

Shkalla e dytë: SHËNIMI- Besojmë se Allahu Xhele shanuhu ka shënuar çdo gjë në LEHVI MAHFUDH, në të është regjistruar çdo gjë që do të ndodhë deri në Ditën e Gjykimit.⁽¹⁾

﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾
[الحج: ٧٠]

A nuk e ke ditur se Allahu di çka ekziston në qiell e në Tokë, e tërë ajo është e shënuar në libër; ajo për Allahur është shumë lehtë"

Shkalla e tretë: DËSHIRA, PËLQIMI- Besojmë se çdo gjë që ekziston në qiej e në Tokë është me mëshirën dhe me pëlqimin e Allahut. Pa dashtur

⁽¹⁾ Është tashmë një dukuri e njohur impresionimi dhe ruajtja e figurave në hapësirë.

Allahu dhe pa u pajtuar Ai, s'mund të jetë dhe as të ndodhë asgjë.

Shkalla e katërt: KRIJIMI- Besojmë se Allahu:

﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ * لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ...﴾
[الزمر: ٦٢-٦٣]

Është krijues i çdo sendi dhe Ai është mbikëqyrës ndaj çdo gjëje; vetëm tek Ai janë çelësat e qiejve e të Tokës, ndërsa ata që nuk i besuan argumentet e Allahut, të tillët janë ata të dështuarit.

Këto katër shkallë ose faza të kaderit përmbledhin çdo gjë që ndodhë nga ana e njeriut qofshin fjalë ato a vepra, që të gjithahjanë të njohura për Allahun Xhele shanuhu, të shënura që më parë:

﴿لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ * وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

[التكوير: ٢٨-٢٩]

Për atë nga mesi juaj, që dëshiron të gjendet në të vërtetën, po ju nuk mundeni vetëm nëse dëshiron Allahu, Zoti i botëve.

﴿... وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَسَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُؤِيدُ﴾ [البقرة: ٢٥٣]

E sikur të dëshironte Allahu, ata nuk do të mbyteshin, por Allahu punon çka dëshiron.

﴿... وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ﴾ [الأنعام: ١٣٧]

E sikur të donte Zoti yt, ata nuk do të bënin atë (armiqësi), po ti lëri ata me ato trillime.

Allahu ju krijoi ju dhe atë që punoni.

Mirëpo, me tërë këtë që thamë, ne besojmë dhe jemi të bindur se njeriu është i lirë në vepra, këtë e dëshmojnë shumë çështje:

Së pari: Urdhëresat dhe ndalesat që i drejton Zoti njeriut. Sikur njeriu të mos ishte i lirë, do të ishte një ngarkim i madh për të me ato gjëra që s'ka mundësi fi mbajë, sepse si është e mundur që njeriu të mos jetë i lirë të veprojë çka të dojë dhe në të njëjtën kohë fi drejtohen atij urdhëresa e ndalesa? Kjo është e palogjikshme dhe një gjë e këtillë nuk mund të ndodhë nga Allahu.

Së dyti: Në shumë vende në Kuran e në Hadith lavdërohet bamirësi për veprat e mira që ka berë, dhe ofen - dohet e poshtërohet keqbërësi për veprat e këqija që ka bërë. E sikur të mos ekzistonte dëshira e njeriut për vepra dhe mundësia që ai të zgjedhë, edhe lavdërimi edhe dënimi do të ishin të padrejtë, e Allahu Xhele shanuhu është i zhveshur nga një veprim i tillë (i padrejtë).

Se treti: "Allahu i Lartmadheruar ka dërguar profete".

﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ
وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَكِيمًا﴾

"Të dërguar që ishin lajmëtarë përgëzues e kërcënues, në mënyrë që njerëzit pas dërgimit të (profetëve) të mos kenë fakte (arsyetim) para Allahut". Dhe sikur njeriu të ishte i detyruar të veprojë, dërgimi i profetëve do të ishte i kotë, sepse qëllimi kryesor i dërgimit të tyre te njerëzit është që t'ua shpjegojnë atyre (njerzëve) të mirën të keqën dhe pastaj ata të zgjedhin cilën të duan.

Së katërti: Çdo krijesë gëzon liri në veprimtarinë e vet të përditshme, psh. ulet kur të dojë, ngrihet kur të dojë, del, hyn, ha, pi, gjithçka bën sipas dëshirës së vet, dhe është i bindur plotësisht se nuk e detyron askush të bëjë diçka me dhunë, bile e dallon fort mirë lirinë nga dhuna. P.sh., sikur t'i kërcënohej dikush se ose duhet të pijë alkool ose do ta vrasë, ai do të pijë alkool, sado që e ndien se është i detyruar për atë vepër, që nuk do ta bënte po të mos ishte i detyruar. Bile edhe Sheriati e dallon veprimin e njeriut kur është i lirë nga dhuna, dhe për një vepër që bën kur është i detyruar nga dikush, pra me dhunë, siç thamë më lart për pirjen e alkoolit me kërcënimin se do të vritet.

Për një vepër të tillë në raste të tilla, Sheriati nuk e dënon njeriun; po ta kishte bërë me dëshirë, pa dhunë, për një vepër të tillë do të dënohej kategorikisht.

Pra, shihet qartë se nuk ka arsye për mëkatarin që të thotë se ka vepruar keq sepse Allahu i ka paracaktuar një gjë të tillë, ia ka bërë kader.

Ne do fi thoshim atij, nga e ditka se Allahu i paskësh paracaktuar një gjë të tillë dhe pse nuk anoi nga veprat e mira e të thoshte se ia ka paracaktuar Zoti, por shkoi nga e keqja, përderisa si e mira si e keqja janë të fshehura në diturinë e Zotit xhele shanuhu dhe askush nuk di derisa të ndodhë.

Gjithashtu, atij që mbrohet duke thënë se i është paracaktuar kështu, i themi se sikur një person të ishte nisur për në Meke dhe dikush t'i tregonte se për në Mekë ka dy rrugë, njëra e rrezikshme dhe pasigurt, e tjetra e sigurt, ai sigurisht do të shkonte rrugës së dytë, sepse nuk është normale të merrte rrugën e parë e të thoshte se Allahu ia ka paraaktuar këtë. Po të bënte një gjë të tillë, njerezit do ta merrnin për të çmendur.

Gjithashtu, po fi jepej rasti njeriut të zgjidhte nga dy vende pune, njëri prej të cilëve është më i mirë dhe më i lehtë, sigurisht do ta zgjidhte pikërisht vendin e mirë të punës. E pra si është e mundur që për botën tjetër ta zgjedhë punën, veprën më të dobët dhe pastaj të arsyetohet se Zoti ia paskësh paracktuar?

Gjithashtu, sikur ta kishte goditur ndonjë sëmundje, nuk do të linte mjek pa kërkuar në mënyrë

që të shërohet, do t'i përballonte dhembjet e operacionin. E pse nuk bën një gjë të tillë përt'i shëruar sëmundjet e zemrës që është mbushur me mëkate?

Duhet ditur një gjë se sherri nuk i mvishet Zotit të madhëruar nga mëshira dhe urtësia që ka. Këtë e vërteton Profeti alejhi salatu ve selem kur thotë në një hadith:

E keqja nuk të mvishet Ty (O ZOT).

Mirëpo, paracaktimet (kaderet) e Zotit nganjëherë përbëjnë diçka, që njeriut i duket se është keq, për shembull, dëmet që u bëhen të mbjellave si thatësia, sëmundjet e ndryshme, varferia etj, janë të këqija në një anë, mirëpo, në anën tjetër, e mira e tyre është më e madhe, sepse ato janë ndër shkaqet që njeriu të kthehet tek Zoti e ta kujtojë se ai dëm që e ka goditur e ka goditur për shkak të veprave të këqija që ka bërë, dhe të largimit të tij nga rruga e Zotit.

Një shembull tjetër: prerja e dorës së vjedhësit, ndëshkimi i atij që bën prostitucion, është një dëm për fajtorët, rairëpo në të njejtën kohë është mirë për ta, sepse tne ato denime i lajnë denimet e përjetshme për botën tjetër. Njëkohësisht kjo është e mirë edhe për mbarë shoqërinë sepse këto dënime bëjnë që të sigurohet pasuria e njerëzve dhe morali.

Ky besim në shtyllat e fesë, për të cilat folëm deri më tash, ka të mira e dobi të shumta për besimtarin

Për shembull:

- Besimi në Zotin e Madhëruar, në emrat dhe në cilësitë e Tij, bën që besimtari ta dojë Zotin, ta madhërojë Atë dhe më pastaj t'i kryejë urdhërat e Tij, të largohet nga gjërat që ka ndaluar Ai. Ky veprim mystimarin e bën të lumtur në këtë botë dhe në botën tjetër. Këtë e vërteton fjala e Allahut:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
[التحل: ٩٧]

Kush bën vepër të mirë, qoftë mashkull ose femër, duke qenë besimtar, Ne do t'i japim atij një jetë të mirë (në këtë botë), (e në botën tjetër) do t'u japim shpërblimin më të mirë për veprat e tyre.

- Besimi në engjëjt, meleqtë, bën që:
 - të njihet Zoti xhele shanuhu si superfuqi dhe krijues i njeriut dhe i çdo gjëje;
 - të falënderohet Zoti për kujdesin e Tij ndaj njeriut, duke krijuar krijesa të posaçme që të kujdesen për të;
 - t'i duam engjëjt, të cilët i bëjnë adhurim Zotit ashtu siç kërkon Ai dhe në të njëjtën kohë kërkojnë prej Zotit falje për besimtarët.

- Besimi ne librat e shenjtë bën që:
 - të njihet mëshira e Zotit, dhe përkujdesja e Tij për njerëzit duke dërguar çdo populli librin e shenjtë që të jetë edhe udhërrëtyt për të;
 - të njihet urtësia, mençuria e Zotit xhele shanuhu, i Cili ka zbritur çdo libër me cilësitë e veçoritë që i përshtaten popullit që i është zbritur, dhe e ka bërë Kuranin libër të fundit e të përshtatshëm për çdo popull, për çdo kohë e për çdo vend deri në ditën e gjykimit.

Të falënderohet Zoti xhele shanuhu për këto të mira.

- Besimi në të dërguarit, profetët e Zotit, bën që:
 - Të njihet mëshira e Zotit dhe kujdesi i Tij, duke u dërguar profetë krijesave të Tij që të jenë drejtues dhe udhëzues;
 - Të falënderohet Zoti për këtë të mirë që na ka dhënë;
 - T'i duam profetët, t'i madhërojmë e t'i lavdërojmë ashtu siç e meritojnë ata, sepse ata janë të dërguarit e Zotit, të cilët e kanë kryer misionin e tyre në mënyrën më të mirë dhe më të ndershme;
- Besimi në Ditën e Gjykimit bën që:
 - Të kujdesemi për zbatimin e urdhërave të Zotit, duke kërkuar kënaqësinë e Tij dhe të mirat e Tij në Ditën e Gjykimit. Po ashtu të heqim dorë nga ato që ka ndaluar Zoti xhele shanuhu;

- Të mos brengoset myslimani për gjërat dhe të mirat e kësaj bote, që i ikin duke kërkuar të mirat e përjetshme në botën tjetër.

• Besimi ne paracaktimin e Zotit, në kader, bën që:

- Të mbështetemi plotësisht në Zotin xhele shanuhu në kryerjen e çdo veprë;

- - Të ruajme qetësinë e shpirtit dhe të zemrës, çkado që të ndodhë, sepse besimtari e di që pa thënë Zoti, s'mund të bëhet asgjë; e kjo bën që besimtari të jetë durimtar para çdo ndodhie, të jetë i lumtur në jetën e tij;

- - Të mos bëhemi mendjemëdhenj, kur të na ndodhë ndonjë e mirë ose të kryejmë ndonjë vepër me sukses e të themi se këtë e kreu me djersën e mundin tim, por të bëhemi modestë e ta dimë se ajo e mirë është bërë me dëshirën e Zotit dhe si dhunti e Tij, prandaj ajo duhet të na detyrojë ta falënderojmë Zotin.

- Të mos mërzitemi e të mos brengosemi nëse nuk arrijmë të realizojmë ndonjë dëshirë ose ta kryejmë ndonjë punë, sepse e dimë që ajo bëhet me dëshirën e Zotit dhe vullnetin e Tij. Këtë e dëshmon fjala e Allahut xhele shanuhu.

﴿ مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ * لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴾
[الحديد: ٢٢-٢٣]

Nuk ju godet ju asnjë ndodhi dhe as në Tokë (nuk ndodh asgjë) që të mosjetë e shënuar në librin e caktuar (te Zoti), para se ta largojmë Ne atë. Me të vërtetë ajo (gjë) është e lehtë për Zotin. Kështu që ju të mos bëheni monotonë (të dëshpëreheni) për atë që nuk keni mundur ta realizoni. Dhe që të mos gëzoheni për atë që ua ka dhënë, (sepse) Allahu nuk e do mendjemadhin.

Allahu na i çelënikostë e na i bëftë të qëndrueshme zemrat tona në Fenë Islame, dhe na e shtoftë besimin tonë e na mëshiroftë me mëshiren e Tij të pakufishme!....

PËRMBAJTJA

Hyrje.....	2 - 4
Besimi ne Allahun xheleshanuhu.....	5-22
Besimi neEngjejt.....	22 - 25
Besimi ne Librat e Shenjte.....	25 - 30
Besimi ne Profetet.....	31- 40
Besimi ne Diten e Gjykimit.....	41 - 50
Besimi ne Kada dhe Kader (Paracaktimin e Zotit).....	50 - 55
Te mirat dhe dobite e besimit.....	56 - 59

من مطبوعات وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
بالتعاون مع مؤسسة إبراهيم بن عبدالعزيز البراهيم الخيرية

عَقِيدَةُ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ

تأليف
الشيخ محمد بن صالح العثيمين

ترجمه
(شوكت)
(باللغة الألبانية)

أشرفت وكالة شؤون المطبوعات والنشر بالوزارة على إصداره
١٤١٧هـ

عَقِيدَةُ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ

تأليف

الشيخ محمد بن صالح العثيمين

ترجمه

شوكت

(باللغة الألبانية)

طبع ونشر

وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

بالتعاون مع مؤسسة إبراهيم بن عبدالعزيز البراهيم الخيرية

المملكة العربية السعودية

Kur'an She Sunnet - www.kurandhesunet.net

ردمك: ٦-٠٩٥-٢٩-٩٩٦٠